

USNESENÍ

Krajský soud v Brně v neveřejném zasedání konaném dne 30. března 2023 o odvolání obžalovaného **S.B.**, nar. XXXXX v XXXXX, zaměstnán na XXXXX v XXXXX, bytem XXXXX, proti rozsudku Okresního soudu ve Žďáru nad Sázavou ze dne 8. prosince 2022, č. j. 2 T 86/2022-111 rozhodl

takto:

Za splnění podmínek uvedených v § 263 odst. 1 písm. b) trestního řádu se napadený rozsudek podle § 258 odst. 1 písm. b), písm. c) trestního řádu **zrušuje**.

Podle § 259 odst. 1 trestního řádu se věc **vrací soudu I. stupně**.

Odůvodnění:

Napadeným rozsudkem byl obžalovaný S.B. uznán vinným přečiny projev sympatií k hnutí směřujících k potlačení práv a svobod člověka podle § 404 tr. zákoníku, a popírání, zpochybňování, schvalování a ospravedlňování genocidia podle § 405 tr. zákoníku, kdy těchto přečinů se měl dopustit jednáním spočívajícím v tom, že nejméně v době od 1. 4. 2021 do 7. 3. 2022 v provozních objektech společnosti XXXXX, okr. Žďár nad Sázavou,

svými slovními projevy a celkovým chování projevoval sympatie a podporu extremistickým názorům a hnutím, když před svými spolupracovníky opakovaně velmi často

- obhajoval vpád Ruské federace na Ukrajinu s tím, že ruský prezident Vladimír Putin má Ukrajinu vybombardovat a všechny vyhladit, jelikož obyvatelé Ukrajiny jsou fašisti,
- uváděl, že křesťany je potřeba vystřílet a syrské uprchlíky by řešil atomovou bombou a především
- zastával antisemitistické názory a popíral genocidium a existenci koncentračních táborů, kde Židé byli dobrovolně a mohli kdykoliv odejít, a Židy posílal do plynu a je potřeba je vystřílet,
- při pátečním úklidu a zametání dílny spolupracovníky častoval slovy "pěkně ty Židy vymet, zameť ty Židy pořádně" apod.,
- spolupracovníky zdravil tzv. hajlováním-postojem v pozoru se vztyčením pravé propnuté ruky lehce nad úroveň ramen s propnutými prsty za současného zvolání "Sieg Heil" a
- o nacistickém vůdci Adolfu Hitlerovi hovořil jako o strýčku Ádovi s tím, že to byl nejlepší

člověk na světě, přičemž Adolf Hitler byl vedoucím představitelem tzv. Třetí říše, patřil k tvůrcům nacistické ideologie spočívající mimo jiné v učení o nadřazenosti germánské rasy, a byl hlavním iniciátorem bezdůvodného vyvražďování Židů za druhé světové války, přičemž patří k jedněm z největších válečných zločinců všech dob, který je jako takový uctíván až zbožňován soudobými neonacistickými hnutími, které vychází z jeho učení, a je pro ně hlavním vzorem.

Podle § 404 tr. zákoníku za užití § 43 odst. 1 tr. zákoníku byl obžalovanému uložen úhrnný trest odnětí svobody v trvání jednoho roku, a výkon tohoto trestu byl podmíněně odložen na zkušební dobu v trvání dvou roků.

Proti tomuto rozsudku podal obžalovaný S.B. odvolání, a toto odůvodnil prostřednictvím svého obhájce. Obžalovaný napadá všechny výroky rozsudku pro podstatné vady řízení, spočívající v tom, že byla porušena ustanovení, která mají zabezpečit objasnění věci nebo právo obhajoby pro vady rozsudku, zejména pro nejasnost nebo neúplnost skutkových zjištění a dále z důvodu porušení ustanovení tr. zákoníku. Pokud jde o podstatné vady řízení, namítá pan obžalovaný především v prvním okruhu svých námitek nesprávné vedení výslechu a úkonů při podání vysvětlení. Dále pak vytýká pan obžalovaný nesprávný postup při výslechu svědků u hlavního líčení, namítá pokládání kapciózních otázek, případně sugestivních, a to i za poučení v podobě hrozby trestního stíhání za křivé svědectví. Obžalovaný pak hodnotí výpovědi dosud vyslechnutých svědků, a dospívá v zásadě k jiným skutkovým závěrům než soud nalézací, což je samozřejmě právem pana obžalovaného, a následně pak činí jiné právní závěry. Dále vytýká nalézacímu soudu vady rozsudku zejména v tom směru, že absentuje přezkoumatelné odůvodnění s tím, že vina obžalovaného je soudem dovozována z šesti jednotlivých dílčích skutečností, avšak ani tyto jednotlivé části výroku nejsou správně odůvodněny, a rozsudek je tak nepřezkoumatelný. Obžalovaný vytýká nalézacímu soudu, že není z rozsudku patrné, jaké skutečnosti vzal za prokázané, a o které důkazy konkrétně svá skutková zjištění opřel. Podle odvolatele samotný výčet předvolaných svědků s charakteristikou jejich sdělení je sám o sobě nedostačující. Rovněž tak vytýká nalézacímu soudu, že se řádně nevypořádal s obhajobou, kdy podstatnou část námitek obhajoba sdělila v rámci závěrečné řeči. Obžalovaný také sdělil drobnou výtku spočívající v tom, že v odůvodnění rozsudku chybí ústně sdělené odůvodnění soudce, který uvedl, že mu není zřejmé, z čeho je dovozováno, že v rámci přípravného řízení byly vyslýchány osoby současně, a že toto nebylo nikdy prokázáno. Opakovaně odkazuje obžalovaný na výpověď svědka Š.. Dále vytýká nalézacímu soudu, že nebyly realizovány jeho návrhy na doplnění dokazování, odkazuje na podrobný výčet těchto svých návrhů, a současně odvolatel vytýká nalézacímu soudu, že v odůvodnění rozsudku nejsou uvedeny důvody, pro které tyto důkazy nebyly provedeny s tím, že některé mohly být způsobilé k tomu, aby lépe byl prokázán skutkový stav věci. Současně dospívá k závěru, že absence a nečinnost nalézacího soudu vede k tomu, že tyto důkazy, již nemohou být opatřeny a provedeny, případně nemohly být provedeny způsobem, který by zajišťoval jejich větší efektivitu. Dále pak odvolatel vytýká nalézacímu soudu, že v rozsudku absentuje rozhodující činnost soudu, tedy hodnocení důkazů podle vnitřního přesvědčení, dále vytýká odvolatel nalézacímu soudu, že důvod odročení hlavního líčení za účelem předvolání svědka P. nebylo nutné, neboť svědek se nedostavil, a přesto bylo ze strany nalézacího soudu ve věci rozhodnuto. Obžalovaný pak provádí podrobný rozbor jednotlivých skutkových zjištění, a opakuje svou výtku, že nelze zjistit způsob hodnocení důkazů nalézacím soudem, nelze zjistit proces těch úvah, a důvody, pro které se přiklonil k té či oné verzi. Obžalovaný se pak podrobně zabývá výpovědí svědka F.J., rozebírá případné motivy jeho jednání i v rámci zaměstnání. Odvolatel své námítky uzavírá tak, že nalézací soud uvěřil jen části výpovědí svědků, kteří vystupovali v neprospěch pana obžalovaného, naproti tomu vytýká nalézacímu soudu, že nevěnoval dostatečnou pozornost výpovědi svědkyně B. a V., a poukazuje na to, že z těchto výpovědí plyne, že ve svém osobním životě nepropaguje názory, které jsou mu kladeny napadeným rozsudkem za vinu. Obžalovaný dále namítá, že ve své podstatě neexistuje jediný objektivní důkaz o jeho vině, veškeré důkazy jsou koncipovány pouze z výpovědí svědků, a jedná se tak o tvrzení Shodu s prvopisem potvrzuje Mgr. Eva Procházková

proti tvrzení, dále namítá, že převážně svědci uvádí, že jednání obžalovaného znají z doslechu. Svědci koncipují takové zjednodušené závěry, a nejsou schopni situace blíže popsat, a stěžejní odpovědi uvádí až po předestřené otázce s tím, že sami nejsou schopni záležitost žádným způsobem popsat. Pokud jde o naplnění znaku dle § 404 tr. zákoníku má za to, že znaky tohoto přečinu nebyly naplněny, poukazuje na to, že jednání musí být spácháno veřejně, tedy nejméně před třemi osobami současně přítomnými, a tyto osoby musí být také způsobilé jednání pachatele vnímat s tím, že tento znak v daném případě u všech svědků chybí, kdy všichni svědci uvádějí, že veškerá kontroverzní sdělení byla pronesena mezi čtyřma očima. Rovněž tak poukazuje na závěry judikatury ve vztahu k ust. § 404 tr. zákoníku, že musí být prokázána existence hnutí, které prokazatelně směřuje k potlačení práv a svobod člověka, a to proto, aby potenciální pachatel mohl vůbec projevovat sympatie, avšak touto námitkou, která byla vznesena při závěrečné řeči žádný činný orgán v trestního řízení nezabýval. Obžalovaný ve svém odvolání navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek zrušil a rozhodl o zproštění obžaloby.

Krajský soud v Brně po přezkoumání spisového materiálu dospěl k závěru, že o odvolání pana obžalovaného je možno rozhodnout již v neveřejném zasedání senátu podle § 263 odst. 1 písm. b) tr. řádu, neboť byly splněny podmínky ve smyslu § 258 odst. 1 písm. b), c) tr. řádu.

Odvolací soud se ztotožnil v obecné rovině v podaném odvolání s námitkou, že napadený rozsudek nemá v úplnosti náležitosti uvedené v § 125 odst. 1 tr. řádu. Pokud jde o námitky procesního charakteru ve vztahu k řízení přípravnému, pak lze této námitce přisvědčit v tom smyslu, že zřejmě minimálně v jednom případě došlo k tzv. kolektivnímu výslechu, resp. podání vysvětlení více osobami, o čemž svědčí časové údaje, zejména o počátku sepisování úředních záznamů, jak na to odkazuje svědek Š., nicméně je nutno konstatovat, že tato skutečnost není pro posouzení věci rozhodná. Pokud byli svědci slyšeni nalézacím soudem, pak již nelze přihlížet k obsahu úředních záznamů, které byly sepsány v řízení přípravném, a nelze již zpětně zkoumat, zda a jakým způsobem byly tyto úřední záznamy sepisovány, tedy zda jednotlivě nebo s více osobami současně, jak je naznačováno výpovědi svědka Š.. Nicméně třeba přisvědčit námitce pana obžalovaného, že u všech těchto výpovědí chybí v podstatě monologová část, tedy svědci patrně nebyli schopni sami o sobě se souvisle vyjádřit, a v zásadě pak odpovídali na otázky předsedy senátu, případně stran trestního řízení, a sdělovali skutečnosti vnímané v rámci své pracovní činnosti ve vztahu k panu obžalovanému. Lze přisvědčit námitce pana obžalovaného v tom, že přece jenom nalézací soud v některých případech dospívá k závěru, že výpovědi svědků před soudem nekorespondují s obsahem předchozí výpovědi, a je třeba zdůraznit, že v daném případě žádná předchozí výpověď v procesním postavení svědka učiněna nebyla, tedy nebylo možno na žádnou výpověď odkazovat. Pokud již chtěl nalézací soud odkázat na konkrétní rozpory, pak měl specifikovat skutečnosti, kterých se tyto rozpory týkají, a to i ve vztahu k úkonům z přípravného řízení. Pokud opakovaně byli svědci poučováni o podmínkách trestního řízení pro křivou výpověď, pak toto poučení samo o sobě nelze považovat za závadné, nicméně v souvislosti s tím, že tak byly svědci poučováni poté, co byli upozorněni na rozpory v předchozí výpovědi, než byla tato výpověď konkretizována a specifikována, pak tento procesní postup vedl pana obžalovaného k závěru, že výslech osob v této věci byl ne zcela korektní. Odvolací soud se ztotožnil s námitkou, že v daném případě se nalézací soud důsledně nevypořádal se všemi důkazy jednotlivě i v jejich souhrnu, zvláště za situace, kdy neexistují žádné objektivní důkazy, které by se vztahovaly k projevům pana obžalovaného, které jsou mu kladeny napadeným rozsudkem za vinu, a rovněž tak nebylo přihlédnuto dostatečně ke skutečnosti, že většina svědků nebyla osobně přítomna projevům odvolatele přítomna, případně svědci se vyjadřovali tak, že o jednání slyšeli. V důsledku toho se nalézací soud ani nevypořádal důsledně s podmínkami trestní odpovědnosti dle § 404 tr. zákoníku mimo jiné i v tom smyslu, zda projevy odvolatele, kterými podle závěrů nalézacího soudu naplnil znaky tohoto přečinu, byly proneseny před třemi osobami současně, a toto skutkové zjištění nalézací soud neučinil ve výrokové části napadeného rozsudku a ostatně ani z odůvodnění rozsudku tato skutečnost patrná není. Ve věci nebyl dosud slyšen svědek P., ač nalézací soud měl uvažovat o výslechu tohoto svědka

vzhledem k obsahu úředního záznamu, a odvolacímu soudu se jeví nezbytné tohoto svědka vyslechnout před nalézacím soudem osobně, ovšem za předpokladu, že mu bude poskytnut čas a prostor, aby mohl sám popsat skutečnosti spojené s panem obžalovaným, a teprve poté by měla následovat část dialogová.

S ohledem na uvedené skutečnosti nezbylo, než napadený rozsudek zrušit za splnění podmínek § 258 odst. 1 písm. b), c) trestního řádu, a věc podle § 259 odst. 1 tr. řádu vrátit soudu I. stupně. Je tedy nepochybné, že v daném případě bude nezbytné doplnit dokazování výsledkem svědka P., dále vyhodnotit důkazní návrhy obhajoby k tomu, zda a které budou provedeny či nikoliv, a pokud bude považovat nalézací soud dokazování za úplné, ve věci opětovně rozhodne, přičemž se vypořádá se všemi námitkami pana obžalovaného v jeho odvolání, a především se vypořádá s podmínkami naplnění objektivní a subjektivní stránky obou žalovaných přečinů a z důvody, pro které nebylo vyhověno důkazním návrhům obhajoby.

Poučení:

Poučení proti tomuto rozhodnutí není další řádný opravný prostředek přípustný.

Brno 30.03.2023

JUDr. Halina Černá v. r.
předsedkyně senátu

Vypracoval: JUDr. Jaroslav Pálka v. r.
soudce